

CS

CS

CS

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 29.1.2010
KOM(2010)6 v konečném znění

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o pobídkách pro organizace registrované v programu EMAS v období let 2004–2006

{SEK(2009)59}

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o pobídkách pro organizace registrované v programu EMAS v období let 2004–2006

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Druhy vnějších pobídek	3
2.1	Právní flexibilita.....	4
2.2.	Pobídky podpůrné povahy.....	5
2.2.1	Přístup k informacím.....	5
2.2.2	Finanční podpora.....	6
2.2.3	Technická podpora	7
2.2.4	Zadávání veřejných zakázek	8
3	Shrnutí výsledků pro každou skupinu indikátorů.....	9
3.1	Právní flexibilita.....	9
3.2	Pobídky podpůrné povahy.....	10
3.2.1	Přístup k informacím.....	10
3.2.2	Finanční podpora.....	11
3.2.3	Technická podpora	12
3.2.4	Zadávání veřejných zakázek	12
4.	Závěry	13

1. Úvod

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 ze dne 19. března 2001 o dobrovolné účasti organizací v systému řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (EMAS)¹ zavedlo systém, v jehož rámci organizace hodnotí, řídí a neustále zlepšují vliv svých činností na životní prostředí.

Organizace mohou mít z provádění programu EMAS prospěch v mnoha směrech. Udržitelnější využívání zdrojů přispívá k finančním výhodám, lepšímu obrazu v očích veřejnosti, sníženému riziku nedodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí, lepším vztahům s regulačními orgány v oblasti životního prostředí a s jinými zúčastněnými subjekty a ke správnému řízení rizik, což může zpětně přimět věřitele a pojistitele k poskytnutí výhodnějších finančních podmínek.

Podle čl. 10 odst. 2 výše uvedeného nařízení by členské státy měly zvážit, jak lze registraci v programu EMAS zohlednit při provádění a kontrole dodržování právních předpisů týkajících se životního prostředí, aby se předešlo zbytečnému vynakládání dvojího úsilí jak u organizací, tak u příslušných donucovacích orgánů.

Ustanovení čl. 11 odst. 1 a 2 ukládají členským státům povinnost podporovat účast organizací v programu EMAS zejména tím, že zváží, jak lze registraci v programu EMAS zohlednit při stanovení kritérií pro politiku zadávání veřejných zakázek.

Podle čl. 11 odst. 3 nařízení o programu EMAS předává Evropská komise Evropskému parlamentu a Radě informace získané od členských států, jež se týkají výše popsaných činností k podpoře účasti.

Předkládanou zprávou Komise plní tuto povinnost. Ve zprávě je uveden popis různých druhů pobídek uplatňovaných v jednotlivých členských státech spolu se shrnutím výsledků pro každou skupinu indikátorů.

Pracovní dokument doprovázející toto sdělení obsahuje podrobné informace členských států o pobídkách a indikátorech vymezených v této zprávě, jakož i statistické údaje k indikátorům a popis osvědčených postupů, pokud je členské státy na základě pozitivního výsledku určitých pobídek vymezily.

Hlavním cílem této zprávy je informovat Evropský parlament a Radu a zvyšovat povědomí vnitrostátních orgánů o různých postupech v jednotlivých členských státech.

2. DRUHY VNĚJŠÍCH POBÍDEK

Povaha pobídek poskytovaných vnitrostátními orgány je různorodá a závisí na sledovaných cílech.

Byly zjištěny dvě hlavní skupiny pobídek:

¹ Úř. věst. L 114, 24.4.2001, s. 1.

- a) právní flexibilita
- b) pobídky na podporu účasti prostřednictvím:
 - zadávání veřejných zakázek,
 - finanční podpory,
 - technické podpory,
 - přístupu k informacím.

2.1 Právní flexibilita

Pro účely této zprávy pojem právní flexibilita zahrnuje:

- právní úlevy ve smyslu nahrazení právních požadavků beze změny právních předpisů v oblasti životního prostředí jako takových;
- deregulaci, která zahrnuje změny samotných právních předpisů.

Cílem právní flexibility je:

- zjednodušit a omezit právní rámec v případech nadměrného počtu ustanovení;
- odstranit procedurální překážky;
- snížit potřebu předkládat regulačním orgánům zbytečné a obsahově stejné dokumenty;
- podporovat odpovědné chování hospodářských subjektů.

Ustanovení čl. 10 odst. 2 nařízení obsahuje právní základ pro to, aby členské státy zvážily, jak lze registraci v programu EMAS zohlednit při provádění a kontrole dodržování právních předpisů týkajících se životního prostředí.

Nařízení o programu EMAS stanoví přísné požadavky pro dodržování právních předpisů na ochranu životního prostředí, neboť vyžaduje, aby nezávislí externí ověřovatelé ověřovali, zda organizace plně dodržuje právní předpisy. Jako kompenzaci poskytly některé členské státy organizacím registrovaným v programu EMAS právní flexibilitu, aby tak zmírnily právní zátěž a aby racionalizovaly své vlastní zdroje.

K vyhodnocení toho, jak je právní flexibilita uplatňována, byly vymezeny níže uvedené indikátory.

Indikátor 1 se týká informací potřebných pro povolení a racionalizace žádostí a vyjadřuje počet právních textů, dohod nebo jiných dokumentů, které členské státy mají k dispozici, aby zjednodušily postupy vydávání povolení pro organizace registrované v programu EMAS. Tato pobídka spočívá v tom, že velká část informací potřebných pro žádosti o povolení je shromažďována v rámci systému EMAS, jenž poskytuje spolehlivé, aktuální a užitečné informace.

Indikátor 2 se týká snížení či konsolidace požadavků na podávání zpráv a sledování a vyjadřuje počet právních textů, dohod nebo jiných dokumentů, které členské státy mají k dispozici, aby mohly pokračovat ve snižování/konsolidaci požadavků na podávání zpráv a sledování. Tato pobídka spočívá v tom, že prohlášení o stavu životního prostředí poskytuje příslušným orgánům údaje a informace, které mohou být využity pro účely následného podávání zpráv a/nebo sledování, čímž se předchází vynakládání dvojího úsilí.

Indikátor 3 se týká snížení počtu inspekcí a vyjadřuje počet právních textů, dohod nebo jiných dokumentů, které členské státy mají k dispozici, aby počet inspekcí snížily. Tato pobídka spočívá v tom, že vnitrostátní zdroje na prosazování práva jsou omezené. Vzhledem k tomu, že zavedení EMAS usnadňuje dodržování právních předpisů v oblasti životního prostředí, může být u společností registrovaných v programu EMAS provedeno méně inspekcí nebo zde mohou být provedeny inspekce menšího rozsahu.

2.2. Pobídky podpůrné povahy

V čl. 11 odst. 1 nařízení jsou stanoveny požadavky na zajištění podpory účasti organizací v programu EMAS. V tomto článku jde konkrétně o podporu účasti malých a středních podniků v programu EMAS usnadněním přístupu k informacím, podpůrným fondům, veřejným institucím a zakázkám, přijímáním a podporováním opatření technické pomoci a zajištěním přiměřených registračních poplatků.

Ustanovení čl. 11 odst. 2 nařízení poskytuje právní základ pro rozsáhlou podporu programu EMAS pomocí postupů zadávání veřejných zakázek. Za tímto účelem požaduje, aby orgány veřejné moci zvážily, jak lze zohlednit registraci v programu EMAS při stanovení kritérií pro politiku zadávání veřejných zakázek.

Pobídky podpůrné povahy lze poskytnout především v těchto oblastech:

- přístup k informacím,
- finanční podpora,
- technická podpora,
- zadávání veřejných zakázek.

2.2.1 Přístup k informacím

Přístup k informacím je v členských státech podporován zejména prostřednictvím:

- specifických informačních programů pro hospodářské subjekty, malá průmyslová odvětví a řemeslnou výrobu, odbory, orgány veřejné moci a širokou veřejnost;
- informačních kampaní zaměřených na specifické zájmové skupiny a širokou veřejnost a podporovaných televizními kampaněmi, články v odborných publikacích a v místním tisku, jakož i propagačních kampaní nebo jiných prostředků k podpoře všeobecné osvěty;

- konferencí a pracovních seminářů na podporu aktivní účasti a výměny zkušeností a osvědčených postupů.

Za účelem analýzy využívání pobídek v oblasti přístupu k informacím byly stanoveny tyto indikátory:

Indikátor 1: Počet různých dokumentů, jež byly vypracovány s cílem zvýšit povědomí a informovat o programu EMAS (brožury, informační materiály, letáky apod.).

Indikátor 2: Počet různých publikací (články, informační zpravodaje, noviny, odborné časopisy, reklamní kampaně, šíření loga EMAS apod.), z nichž vyplývají různé způsoby šíření informací o programu EMAS.

Indikátor 3: Počet různých setkání uspořádaných s cílem informovat o programu EMAS (konference, pracovní semináře, kampaně, dobrovolné činnosti, semináře, slavnostní předávání cen, výstavy, fóra, veletrhy apod.).

Indikátor 4: Počet internetových stránek s informacemi o programu EMAS (v případě více než jednoho příslušného subjektu).

Indikátor 5: Počet nástrojů, které mají členské státy k dispozici ke kontrole, sledování a registraci v programu EMAS apod. (v případě více než jednoho příslušného subjektu).

Indikátor 6: Počet různých kontaktů s organizacemi, jež nejsou registrovány v programu EMAS, s cílem informovat je o tomto programu (prostřednictvím dopisů, e-mailů apod.) a uvedení různých způsobů udržování kontaktu s těmito organizacemi.

Indikátor 7: Počet různých kontaktů s organizacemi, jež jsou registrovány v programu EMAS, s cílem šířit informace o tomto programu (prostřednictvím dopisů, e-mailů apod.) a uvedení různých způsobů udržování kontaktu s těmito organizacemi.

2.2.2 Finanční podpora

Finanční podpora je v členských státech poskytována zejména prostřednictvím:

- subvencí na nové registrace v programu EMAS formou paušálních částek nebo procentního podílu vzniklých celkových nákladů;
- daňových úlev za nákupy určené pro zlepšení vlivu činnosti organizace na životní prostředí, což představuje nepřímý způsob poskytování finančních prostředků;
- speciálních fondů na technickou pomoc, školení zaměstnanců a externí poradenství;
- nižších registračních poplatků.

Finanční podpora je rovněž poskytována vyjednáváním výhodnějších podmínek pro společnosti registrované v programu EMAS s bankami a pojistiteli.

Za účelem analýzy využívání pobídek v oblasti finanční podpory byly stanoveny tyto indikátory:

Indikátor 1 vyjadřuje počet právních textů, dohod nebo jiných dokumentů, které má členský stát k dispozici v souvislosti s financováním programu EMAS.

Indikátor 2 se vztahuje na rozpočtové prostředky vyčleněné s cílem financovat používání programu EMAS (bez nákladů na zaměstnance).

Indikátor 3 se vztahuje na finanční podporu určenou na nové registrace v programu EMAS a vyjadřuje procentní podíl finanční podpory vynaložené v souvislosti s celkovým financováním nových registrací v programu EMAS.

Indikátor 4 se vztahuje na subvence a finanční podporu určenou pro organizace registrované v programu EMAS a vyjadřuje procentní podíl finanční podpory vynaložené v souvislosti s celkovým financováním organizací registrovaných v programu EMAS.

Indikátor 5 se vztahuje na daňové úlevy za nákupy určené pro zlepšení vlivu činnosti organizace na životní prostředí a vyjadřuje, v jaké míře jsou organizace podporovány při nákupech souvisejících s jejich vlivem na životní prostředí.

Indikátor 6 se týká zvláštní finanční podpory na pilotní projekty, propagační programy, dohody týkající se ochrany životního prostředí a poukazuje na další způsoby finanční podpory organizací.

Indikátor 7 vyjadřuje snížení registračních poplatků pro organizace.

Indikátor 8 se vztahuje na výhody pro organizace registrované v programu EMAS a vyjadřuje počet bank, které nabízejí výhody organizacím registrovaným v programu EMAS (levné úvěry na provádění programu EMAS apod.).

Indikátor 9 vyjadřuje počet pojišťoven, které nabízejí výhody organizacím registrovaným v programu EMAS, a poukazuje na výhody v oblasti pojištění, které organizacím registrací v programu EMAS vznikají.

2.2.3 *Technická podpora*

Technická podpora je v členských státech poskytována zejména prostřednictvím:

- vzdělávacích programů ve spolupráci s příslušnými sdruženími, např. obchodními a průmyslovými komorami nebo pod dohledem vnitrostátního orgánu EMAS;
- odstupňovaných prováděcích programů vytvořených speciálně pro malé a střední podniky. Tyto systémy mají malým a středním podnikům pomoci dosáhnout vynikajících environmentálních vlastností na různých úrovních v závislosti na jejich zvláštních potřebách;

- synergií zahrnujících všechny účastníky systémů řízení z hlediska ochrany životního prostředí, např. pracovní skupiny, partnerství, přezkoumání rovnocennými partnery („peer review“) a individuální výcvik;
- krátkodobých a dlouhodobých investic poskytnutých orgány na vzdělávání a odborné vzdělávání profesionálních účastníků pomocí specializovaných programů;
- pokynů a standardních nástrojů pro konkrétní odvětví.

Za účelem analýzy využívání pobídek v oblasti technické podpory byly stanoveny tyto indikátory:

Indikátor 1: Počet dokumentů vytvořených s cílem poskytnout pomoc a vysvětlit postup provádění programu EMAS (manuály, návody, standardní nástroje, usměrnění, pokyny, příručky, interaktivní CD, studie apod.).

Indikátor 2: Počet programů pro odstupňované provádění programu EMAS vytvořených zejména s cílem pomoci organizacím, aby v závislosti na svých zvláštních potřebách dosáhly na různých úrovních lepšího řízení z hlediska životního prostředí.

Indikátor 3: Počet vzdělávacích programů (školení, kurzy, činnosti apod.) určených na poskytnutí technické podpory organizacím.

Indikátor 4: Počet synergií zahrnujících všechny účastníky systémů řízení z hlediska ochrany životního prostředí, např. prostřednictvím pracovních skupin, partnerství, přezkoumání rovnocennými partnery („peer review“), individuálního výcviku, sítí, neformálních sdružení sloužících k výměně informací. Tento indikátor ukazuje různé možnosti, s jejichž pomocí si mohou organizace navzájem vyměňovat informace týkající se programu EMAS.

Indikátor 5: Počet projektů a jiných (pilotních) programů prováděných s cílem poskytnout organizacím technickou podporu při provádění programu EMAS.

Indikátor 6: Počet jiných specifických nařízení (norem), které přispívají k provádění programu EMAS.

2.2.4 *Zadávání veřejných zakázek*

Veřejní zadavatelé a jiné subjekty, na něž se vztahují směrnice o veřejných zakázkách, tvoří významnou skupinu spotřebitelů; na veřejné zakázky se vydává téměř 1 000 miliard EUR, což je přibližně 16 % HDP Unie. Zahrnutí otázek životního prostředí do oblasti zadávání veřejných zakázek by mohlo významně přispět k udržitelnému rozvoji. Pokud by veřejní zadavatelé ve svých výzvách k předkládání nabídek uváděli odkaz na program EMAS vždy, je-li to vhodné, napomohlo by to ke zvyšování povědomí o tomto systému a působilo by to jako pobídka pro dodavatele, aby se tohoto programu také účastnili.

Ustanovení čl. 11 odst. 2 nařízení poskytuje právní základ pro rozsáhlou podporu programu EMAS pomocí postupů zadávání veřejných zakázek. Za tímto účelem

požaduje, aby orgány veřejné moci zvážily, jak lze zohlednit registraci v programu EMAS při stanovení kritérií pro politiku zadávání veřejných zakázek.

Směrnice týkající se veřejných zakázek² umožňují uplatnit požadavek, podle kterého účastníci používají opatření řízení z hlediska ochrany životního prostředí při provádění specifických zakázek na stavební práce a na služby; např. zakázka na stavbu mostu v přírodní rezervaci vyžaduje trvalé řízení z hlediska ochrany životního prostředí a přijetí specifických ochranných opatření během stavebních prací. V těchto případech může program EMAS nebo jakýkoli jiný rovnocenný systém řízení z hlediska ochrany životního prostředí sloužit jako důkaz o dodržení požadavku provádět opatření řízení z hlediska ochrany životního prostředí.

Indikátor 1 odráží používání veřejných zakázek jako pobídky v různých členských státech a vyjadřuje počet dokumentů, který má členský stát k dispozici v souvislosti s uplatňováním zadávání veřejných zakázek.

3 SHRUTÍ VÝSLEDKŮ PRO KAŽDOU SKUPINU INDIKÁTORŮ

3.1 Právní flexibilita

V případě právní flexibility bylo zaznamenáno mírné zvýšení. Pouze čtyři členské státy (Německo, Slovensko, Španělsko a Spojené království) však používají pobídky související se všemi třemi vymezenými indikátory a dvanáct členských států neposkytuje vůbec žádné takové pobídky.

Německo vypracovalo největší počet právních textů pro tuto oblast. Rakousko, Belgie, Dánsko, Itálie, Portugalsko, Nizozemsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Spojené království rovněž vypracovaly různé dokumenty.

Kypr, Česká republika, Francie a Litva začaly pracovat na přípravě různých textů, s jejichž pomocí mají být organizacím registrovaným v programu EMAS poskytovány právní výhody.

Pokud jde o podávání žádostí o povolení nebo o snížené požadavky na podávání zpráv a sledování, určí některé členské státy omezený počet specifických situací, v nichž bude organizace registrovaná v programu EMAS mít výhody. Ve většině těchto případů jsou sníženy povinnosti v souvislosti s podáváním zpráv nebo jsou k dispozici zjednodušené postupy podávání žádostí o povolení v oblasti integrované prevence a omezování znečištění, nakládání s odpady, povolení k provozování skládky, jakož i v oblasti vody a emisí. Celkově převažují pobídky týkající se integrované prevence a omezování znečištění (Kypr, Litva, Slovensko, Španělsko a Spojené království). Ačkoli jde o pobídku vysoce ceněnou ze strany podnikatelské sféry, nevztahuje se na všechna průmyslová odvětví, a má proto pouze omezený potenciál.

Jiné členské státy poskytly organizacím registrovaným v programu EMAS rozsáhlejší výjimky z povinnosti podávání zpráv za předpokladu, že organizace rovnocenným způsobem splní své povinnosti, a aniž by stanovily specifické situace.

²

Směrnice 2004/17/ES a směrnice 2004/18/ES ze dne 31. března 2004.

Tento druh rozsáhlejšího zvýhodňování má největší potenciál, neboť může přinést každé organizaci výhody přizpůsobené jejím potřebám. V zájmu právní jistoty a pro usnadnění praktického používání těchto pobídek by však mohlo být účelné propojení se specifickými postupy podávání žádostí o povolení nebo se specifickými povinnostmi sledování nebo podávání zpráv. Pokud jde o inspekce, může výhoda spočívat buď ve snížení počtu inspekcí nebo ve snížení poplatku, jenž musí být za provedení inspekce uhrazen. V některých případech není snížení poplatku přímo spojené s registrací v programu EMAS, ale vyplývá ze skutečnosti, že orgány obecně na inspekce vyhražují méně času a nemusí na ně vynaložit takové úsilí.

3.2 Pobídky podpůrné povahy

3.2.1 Přístup k informacím

Podpora v oblasti přístupu k informacím se v období let 2004–2006 zvýšila. Tento druh podpory zahrnoval vydávání brožur, letáků, článků v novinách a časopisech, jakož i pořádání akcí, jako např. konferencí či pracovních seminářů. Všechny členské státy mají alespoň jednu internetovou stránku s informacemi o programu EMAS.

Všechny informační materiály byly celkově navrženy tak, aby informovaly o programu EMAS a aby jej zároveň propagovaly. Většina organizovaných akcí byla zaměřena na program EMAS, ale v některých případech se na EMAS odkazovalo v rámci širšího tématu, např. v rámci udržitelnosti ve vztahu k životnímu prostředí nebo jiných systémů řízení z hlediska ochrany životního prostředí (Česká republika, Estonsko a Nizozemsko).

Převážná část uspořádaných konferencí a poskytnutého informačního materiálu sloužila jako zdroj všeobecných informací o programu a o tom, jaké kroky je nutno učinit pro registraci organizace v programu EMAS. Konference či informační materiály určené pro jedno konkrétní hospodářské odvětví byly poskytnuty v Řecku, Itálii, Lotyšsku, Portugalsku, na Slovensku, ve Slovinsku a ve Španělsku. Ačkoli všeobecné informace jsou vždy potřebné, pomoc zacílená na konkrétní odvětví může být pro organizace obzvlášť zajímavá a výhodná a může vést k širšímu zavádění systému.

V Rakousku, na Kypru, ve Finsku, Německu, Rumunsku, Španělsku, Nizozemsku a Spojeném království se na stejné téma konala pravidelná (většinou každoroční) setkání v rámci programu EMAS. Celkově byly pořádány akce pravidelné a jednorázové akce tvořily výjimku.

K méně obvyklým druhům podpory pro EMAS patřilo organizování vnitrostátních akcí předávání cen EMAS, krátké propagační televizní filmy (Polsko a Portugalsko) a výroba předmětů vztahujících se na program EMAS (Polsko).

Opatření v oblasti lepšího přístupu k informacím o EMAS se zaměřovala především na organizace registrované v programu EMAS, ale existují i opatření, která jsou zaměřena hlavně na organizace, které v programu EMAS registrovány nejsou (Kypr, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Španělsko, Nizozemsko a Spojené království). Kontakty s neregistrovanými organizacemi byly rovněž časté.

Ačkoli pobídky v oblasti přístupu k informacím jsou k dispozici pro všechny organizace, včetně malých a středních podniků, zavedly některé členské státy pobídky určené konkrétně malým a středním podnikům (Kypr, Litva, Slovensko a Španělsko).

Pokud jde o rozpočet určený na poskytování podpory v oblasti přístupu k informacím o EMAS, v řadě členských států je zřejmý rostoucí trend (Německo, Řecko, Polsko, Španělsko, Estonsko, Francie, Lotyšsko a Rumunsko).

3.2.2 *Finanční podpora*

Počet textů týkajících se financování programu EMAS mírně vzrostl. Některé texty byly vypracovány v souvislosti s financováním EMAS v České republice, Německu, Řecku, Itálii, Litvě, Polsku, Portugalsku, na Slovensku, ve Španělsku a ve Spojeném království.

Rozpočet vyhrazený na program EMAS se značně zvýšil o téměř 400 %. Obzvláště pozoruhodná je vysoká částka vyčleněná na EMAS ve Španělsku.

Rozpočtové prostředky vyhrazené na program EMAS byly použity zejména na konference a semináře a na různé akce, jakož i na vypracování publikací, jako např. pokynů, brožur apod. V některých případech byly tyto prostředky rovněž použity na pokrytí nákladů vynaložených příslušným subjektem.

Finanční podpora určená na nové registrace v programu EMAS nepředstavuje vysoké částky. Prostředky pro tuto oblast byly dány k dispozici v Německu, Řecku, na Slovensku, ve Španělsku, Spojeném království a v Portugalsku.

V případě finanční podpory organizacím registrovaným v programu EMAS je situace podobná. Prostředky pro tuto oblast poskytly Slovensko, Španělsko, Francie a Spojené království.

Daňové úlevy za nákupy určené pro zlepšení vlivu činnosti organizace na životní prostředí členské státy neposkytly.

Zvýšila se finanční podpora na pilotní projekty, propagační programy, dohody týkající se ochrany životního prostředí, ale počet členských států, které takovou podporu poskytují, je omezený (Finsko, Španělsko, Rakousko, Česká republika, Irsko, Lotyšsko a Portugalsko).

Vzrostl počet finančních pobídek určených na registraci v programu EMAS v podobě snížení či zrušení povinnosti hradit registrační poplatek. V Belgii, na Kypru, v Estonsku, ve Francii, Řecku, Maďarsku, Lotyšsku, Nizozemsku, Itálii (pro orgány veřejné moci) a ve Španělsku (s výjimkou autonomní oblasti Murcia) se nemusí hradit žádný registrační poplatek a v Dánsku, Finsku, Německu, Litvě, Rumunsku, Itálii a ve Spojeném království se platí snížené registrační poplatky.

S výjimkou Itálie, kde některé banky a značný počet pojišťoven nabízejí organizacím registrovaným v programu EMAS výhody, a Slovenska (kde takové výhody nabízí jedna banka), nemají banky ani pojišťovny pro organizace registrované v programu EMAS zpravidla připraveny žádné výhody.

Pokud jde o podporu poskytovanou malým a středním podnikům, lze konstatovat, že zrušení poplatků bezpochyby představuje dobrý podnět, který je přínosem pro malé a střední podniky i pro další organizace. Finsko, Rumunsko a Spojené království při snižování poplatků zohledňují velikost organizace nebo toto snížení omezují na malé a střední podniky. Kromě poplatků je finanční podpora zaměřená konkrétně na malé a střední podniky k dispozici v České republice, Řecku, Itálii, Portugalsku, na Slovensku, ve Španělsku a ve Spojeném království.

3.2.3 *Technická podpora*

Technická podpora se v období let 2004–2006 zvýšila.

Ve většině členských států byly vypracovány dokumenty pro technickou podporu, jako např. manuály, pokyny, příručky apod., a byly vytvořeny synergie mezi všemi účastníky systémů řízení z hlediska ochrany životního prostředí (Rakousko, Belgie, Česká republika, Estonsko, Finsko, Francie, Řecko, Německo, Maďarsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Španělsko a Nizozemsko).

Větší část těchto dokumentů a programů byla sice určena pro všechna průmyslová odvětví, ale některé členské státy vypracovaly manuály a pokyny pro konkrétní odvětví, jako např. pro nemocnice, sportovní zařízení a sportovní akce (Řecko), pro veřejné služby (Belgie), pro odvětví chemie, potravin, farmacie, elektrických výrobků/elektroniky a jiná odvětví (Španělsko), pro odvětví potravin a nápojů a pro odvětví nábytku (Spojené království). Zvláštní pokyny pro místní orgány byly vypracovány v Estonsku, Řecku, Maďarsku, Lotyšsku, Polsku, ve Slovinsku, Španělsku a ve Spojeném království.

Tento zacílený přístup má dobrý potenciál ke zlepšení rozsahu zavádění systému.

Počet dokumentů a programů vytvořených s cílem usnadnit provádění programu EMAS v malých a středních podnicích se značně zvýšil, přičemž takové dokumenty a programy byly vytvořeny v České republice, Dánsku, ve Francii, v Německu, Irsku, Polsku, Portugalsku, na Slovensku a ve Spojeném království.

Vzdělávací programy a synergie zahrnující všechny účastníky systémů řízení z hlediska životního prostředí byly vytvořeny ve většině členských států (Belgie, Kypr, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Itálie, Irsko, Lotyšsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Nizozemsko a Spojené království). Tyto programy a synergie často zahrnují provádění programu EMAS v rámci pracovních skupin a setkání různých zúčastněných stran nebo organizací registrovaných v programu EMAS nebo sítí místních orgánů. Odborná příprava environmentálních ověřovatelů, auditorů a místních orgánů nezdědka představuje významný prvek těchto programů.

3.2.4 *Zadávání veřejných zakázek*

Počet dokumentů týkajících se zadávání veřejných zakázek se značně zvýšil a dokumenty byly vypracovány v převážné většině členských států.

Právní texty o zadávání veřejných zakázek byly vypracovány v Rakousku, na Kypru, v České republice, Řecku, Maďarsku, Lotyšsku, Portugalsku, Rumunsku, na

Slovensku, ve Španělsku a ve Spojeném království a větší množství pokynů a dokumentů bylo přijato v České republice, Dánsku, Finsku, Řecku, Itálii, Lotyšsku, Litvě, Norsku, Polsku a v Nizozemsku.

Dokumenty uváděné členskými státy se zpravidla týkají ekologického charakteru zadávání veřejných zakázek. Ačkoli počet těchto dokumentů znatelně vzrostl, nepřinášejí tyto dokumenty ve všech případech pro organizace registrované v programu EMAS přímý nebo jasně viditelný užitek. Pouze v České republice, Řecku, Litvě, Rumunsku, na Slovensku, ve Španělsku, v Nizozemsku a ve Spojeném království byl v těchto dokumentech učiněn odkaz na program EMAS a na to, jak by mohl být využit při zadávání veřejných zakázek.

4. ZÁVĚRY

Vnější pobídky poskytované vnitrostátními orgány, zejména pokud se zakládají na cílených politikách a programech, mohou mít pozitivní vliv na zavádění programu EMAS.

Všechny členské státy uplatňují opatření, která poskytují vnější pobídky pro organizace registrované v programu EMAS. Skutečnost, že si podnikatelská sféra nepřestává stěžovat na nedostatek zásadních opatření, poukazuje na to, že zde existuje prostor ke zlepšení.

Všeobecně lze říci, že pobídky jsou určeny ve prospěch soukromých organizací. EMAS však mohou využít i veřejné organizace a ačkoli se tyto organizace většinou neřídí ekonomickými činiteli, je důležité, aby členské státy poskytovaly pobídky také v tomto odvětví, zejména pro místní orgány, jež mohou ostatním sloužit jako dobrý příklad.

Revize druhého nařízení o EMAS v období let 2007–2009 představuje přelom s ohledem na využívání systému. Jedním z cílů revize je posílit nařízení takovým způsobem, aby pobídky byly viditelnější a aby členské státy měly větší tendenci je poskytovat. Posílením systému podávání zpráv o vlivu na životní prostředí a mechanismu, jímž se zajišťuje dodržování právních předpisů organizacemi, by bylo možné docílit toho, aby regulační orgány začaly poskytovat více výhod, než je tomu v současnosti.

Členské státy musí vypracovat politiky v oblasti pobídek a zároveň dlouhodobé programy pobídek, aby podporovaly osvědčené postupy. Komise bude nadále poskytovat technickou pomoc a přístup k informacím, jež jsou potřebné pro provádění programu EMAS v soukromých a veřejných organizacích.